

DASERA FORSKERSEMINAR 2024 (NYBORG)

Formål og ramme:

Formålet med årets DASERA-seminar er at undersøge, diskutere og forholde os til naturforbundethed, æstetiske læreprocesser og identitet, herunder betydning af og koblinger i mellem, på tværs af professionshøjskoler, eksterne læringsmiljøer og universiteter.

Forskellige praksisser og eksempler på tilgange med såvel forskningsmæssig baggrund, samt mere konkrete erfaringer fra forskellige miljøer danner udgangspunkt for konkrete aktiviteter.

Gennem strukturerede gruppeprocesser på tværs og inden for samme sektor bliver vi inspireret og klogere på koblingerne og mulighederne mellem naturforbundethed, æstetiske læreprocesser og identitet, og får samtidigt mulighed for at forfølge og omsætte ny viden til egen praksis og/eller forskning efterfølgende.

Program:

Mandag d. 4. november

Tidspunkt	Indhold	Proces
09:00-09:30	Alle tjekker ind med en bid brød og kaffe/te	
09:30-09:50	Velkomst samt mål- og rammesætning for seminaret	v. planlægningsgruppen
09:50-10:30	Første bordsamtale om forskellige forståelser af naturforbundethed, æstetiske læreprocesser og identitet (refleksionstrekant)	Tovholder understøtter samtalen og sikrer, at I kommer bordet rundt
10:30-12:00	Minioplæg fra de tre sektors arbejde med naturforbundethed Elizabeth Bodin (formidlingschef) og Louise Hauerberg (kreativ souschef fra Louisiana) Liv Mejer Larsen, studieadjunkt, SILA afdeling. Institut for Sundhed og Natur (Illisimatusarfik – Grønlands Universitet) Mette Fredslund Andersen, lektor og underviser i Natur/teknologi (Læreruddannelsen på KP)	Små oplæg der tegner et billede af forskellige praksisser (20 min oplæg, med 10 min refleksion og spørgsmål efter hvert oplæg)
12:00-12:15	Pause	

12:15-13:30	Keynote: Natureconnectedness, v. David Sheffield, Professor, Derby University England	Oplæg om naturforbundethed – nyeste forskning inden for feltet (45 min oplæg og dernæst 30 min refleksion og spørgerunde)
13:30-14:15	Frokost	
14:15-15:55	Workshop v. Stine Mariegaard og Julie Bønneløkke	"Et eksempel på en æstetisk læreproces mod faglig fordybelse og indsigt, og måske øget naturforbundethed?"
16:00-16:45	Keynote: Science identitet, v. Katia Bill Nielsen (Post.doc., IND på Københavns Universitet)	Oplæg om identitet inden for naturfagsdidaktikken (30 min oplæg samt 15 min refleksionsspørgsmål)
16:45-17:00	PAUSE	
17:00-18:00	Keynote: Marianne Ødegaard, Professor v. Institutt for lærerutdanning, Oslo	Oplæg om æstetiske læreprocesser (45 min oplæg og 15 min refleksion og spørgsmål)
18:00-18:30	Anden bordsamtale med fokus på identifikation af pointer fra hhv. mini-oplæg samt keynotes.	Af tovholder faciliteret samtale, samt notering af centrale pointer som gruppen finder frem til.
18:30-19:00	Pause med mulighed for at tjekke ind på værelser	
19:00-20:30	Middag m. afsluttende aktiviteter	

Tirsdag d. 5. november

Tidspunkt	Indhold	Proces
07:00-09:00	Morgenmad	
09:00-10:30	Tredje bordsamtale med fokus på sammenhænge, forskelle og ligheder, mulige snitflader begreber og sektorer imellem samt eventuelle undersøgelses/-forskningsspørgsmål (refleksionstrekant)	Tovholder sikrer afstemning og fælles fodslag om hvilke aspekter i samlet set er mest interesseret i at forfølge
10:30-10:45	Pause	
10:45-11:30	Workshops-aktiviteter del 1 med afsæt i bidrag fra deltagere	
11:30-12:30	Frokost	
12:30-13:15	Workshops-aktiviteter del 2 med afsæt i forslag fra deltagere (4-5 forskellige som man kan vælge sig på)	
13:15-14:15	Fjerde og sidste bordsamtale med afsæt i nyeste input. Produktion af	Gruppeproces med fokus på at identificere to helt overordnede pointer, som

	<p>model der repræsenterer jeres refleksioner, tanker og ideer</p> <p>(refleksionstrekant)</p>	<p>gruppen tager med videre, samt ideer til undersøgelses- og evt. forskningsspørgsmål. Model og pointer skal præsenteres i plenum efterfølgende.</p>
14:15-15:15	<p>Keynote:</p> <p>Naturforbundethed, æstetiske læreprocesser og identitet</p> <p>v. Connie Svabo, Professor SDU</p>	<p>Opsamling på baggrund af dagens arbejder og refleksioner, herunder med afsæt i refleksionstrekkanterne/øvrige modeller, samt perspektiver på fremadrettede tiltag.</p>
15:15-15:30	Tak for nu og på gensyn	v. planlægningsgruppen

Stilladsering af gruppearbejdet

Kære grupper.

Nedenfor ser I vores bud på opgaver og spørgsmål til de fire gruppesessioner. I hver gruppe er der udvalgt en tovholder som skal sikre, at I når omkring det væsentligste og at alle kommer til orde. Tovholderen har også mandat til venligt at skære igennem, med henblik på at sikre fremdrift i jeres fælles diskussioner og refleksioner.

Første gruppe-session – mandag kl. 10:00-10:30

PROCES
Kort præsentation bordet rundt, herunder kort om hvilke forventninger der er til dagene.
Kom dernæst ind på følgende:
<ol style="list-style-type: none">
1. Hvordan forstår jeg de tre centrale begreber (naturforbundethed, identitet og æstetiske læreprocesser)? Brug model (trekanten) som udgangspunkt for din beskrivelse
2. Notér spørgsmål ned undervejs, som du/I ønsker at blive klogere på i løbet af dagene
I mødes igen senere – vær opmærksom på at fastholde pointer fra de følgende tre mindre oplæg, samt 3 keynote-oplæg, og endelig workshopen undervejs

Anden gruppe-session – mandag kl. 18:00-18:30

PROCES
<ol style="list-style-type: none">
1. Identificér 1-2 pointer fra hver af de tre mindre oplæg fra hhv. eksternt læringsmiljø, universitet og professionshøjskole.
2. Identificér 1-2 pointer fra hver af de tre keynote oplæg (evt. med afsæt i hand-outs, litteratur, eller lignende)
Alle noter ned på den fælles model, med henblik på senere vidensdeling.

Tredje gruppe-session – tirsdag kl. 09:00-10:30

PROCES

Som tidligere sørger tovholder for at alle kommer til orde og at I kommer det omkring som I ønsker koblet til nedenstående udgangspunkt.

1. Oprids kort det vigtigste du tog med dig fra dagen før (maks. 2 min pr. deltager)
2. Vælg én til at være skriver/tage noter på den fælles model
3. Forslag til diskussionspunkter med afsæt i det I kan blive enige om at være særligt interesseret i og brug den fælles model til at notere ned på: (kom gerne ind på alle punkter nedenfor, men prioriter i fællesskab).

- A. Hvilke ligheder og forskelle ser I, i forhold til de tre miljøers tilgange koblet til genstandsfeltet?
- B. Er der måder hvorpå I tænker, at de tre miljøer positivt vil kunne berige hinanden? Og i givet fald, hvordan?
- C. Hvilke perspektiver kan du/I knytte til modellen som I kan være fælles om herunder med afsæt i jeres egen praksis?
- D. Hvad er mulige sammenhænge mellem naturforbundethed, identitet og æstetiske læreprocesser? Kom evt. med tænkte, eller omsatte eksempler herpå
- E. Hvilke undersøgelses-/forsknings spørgsmål kunne være relevante at forfølge, hvordan og hvorfor?

Fjerde gruppe-session – tirsdag kl. 13:15-14.15

PROCES

1. Gruppen arbejder sammen om at identificere 2 centrale overordnede pointer fra de mange input og refleksionsprocesser, som I ønsker at dele med resten af deltagerne
2. Renskriv en "frisk" model (gerne trekant) og anfør jeres væsentligste pointer
3. Anfør desuden ideer til undersøgelses/forsknings spørgsmål, som I kunne tænke jer at forfølge
4. Angiv på modellen, om I gerne vil kontaktes efterfølgende med henblik på videre arbejde/studie med seminarets fokusområder. (Navn, e-mail)

WORKSHOPS TIRSDAG D. 5. NOVEMBER

Tid	Workshop 1	Workshop 2	Workshop 3	Workshop 4
10:45-11:30	Sten på stranden	Vinden på stranden	Æstetiske læreprocesser og naturforbundethed også i klasserummet	Feltfigurer – byg modeller i naturen
12:30-14:15	Workshop 5	Workshop 6	Workshop 7	
	Kuglebaner – byg din egen kuglebane	Naturens magi	Cyanoprint	

NB. Rekvirer billetter til de enkelte workshops sidst på dagen før tjek ind på værelser.

1. Sten på stranden

Med sanserne forrest går vi på jagt i stenenes fascinerende verden!

Hvilke forskellige sten kan man finde på stranden? Hvordan ser de ud? Og hvordan føles de forskellige sten? Hvordan kan vi beskrive dem?

På denne workshop vil du møde Pernille Haugaard Jensen fra Naturcenter Amager Strand og opleve, hvordan forløbet er bygget op omkring sanser, leg og børns naturlige undren. Gennem forskellige sanselige indtryk af sten vil I opdage nuancerne og derefter arbejde med dem i et kreativt udtryk.

Til daglig er målgruppen på Naturcenter Amager Strand dagtilbud og indskoling, hvor vi stræber efter at skabe en dybere forbindelse til naturen og en forståelse for, hvordan vi kan bruge vores sanser til at udforske og beskrive den verden, vi lever i.

2. Vinden på stranden

Hvordan kan man se, at det blæser? Hvad kan vi bruge vinden til? Og hvordan kan vi skelne mellem forskellige vindstyrker?

Med alle sanser i brug, håndholdte vindmøller og masser af frisk luft får du på denne workshop med Aska Ono Bjerresø fra Naturcenter Amager Strand mulighed for at opleve, hvordan du kan undersøge og sanse vinden på stranden.

Gennem forskellige sanselige indtryk vil I opdage vindens nuancer og derefter arbejde med dem i et kreativt udtryk.

Til daglig er målgruppen på Naturcenter Amager Strand dagtilbud og indskoling, hvor vi stræber efter at skabe en dybere forbindelse til naturen og en forståelse for, hvordan vi kan bruge vores sanser til at udforske og beskrive den verden, vi lever i.

3. Æstetiske læreprocesser og naturforbundethed - også i klasselokalet

Henrik Zinkernagel, Granada Universitet, Spanien

Temaet for denne workshop er hvordan naturens og naturvidenskabens æstetik kan fremme omsorg for naturen og naturforbundethed. De fleste vil nok være enige i at ophold og oplevelser i naturen er et godt udgangspunkt for at styrke en sådan omsorg og forbundethed. Men det er ikke oplagt hvordan naturoplevelser mere præcist kan rammesættes for at styrke naturforbundetheden, og det er måske endnu mindre oplagt hvordan aktiviteter indenfor klasselokalets vægge kan hjælpe i den sammenhæng. Det er derfor relevant at undersøge og afprøve hvordan æstetiske læreprocesser kan bidrage til naturforbundethed – ikke mindst i klasselokalet, hvor størstedelen af naturfagsundervisningen jo, på godt og ondt, foregår. Ideen med workshoppen er at bruge deltagernes egne æstetiske oplevelser med natur og naturvidenskab til, i grupper, at skitsere og kort præsentere en rammesætning af æstetiske læreprocesser der kunne være relevante for elevernes naturforhold.

Udgangspunktet vil være en kort introduktion til en model for æstetiske læreprocesser i naturfag der er nærmere beskrevet i Zinkernagel (2023).

Reference:

Zinkernagel, H. (2023). Æstetik i naturfag – en vej til mere omsorg for naturen. *MONA*, 2023(4), 53-72.

4. Feltfigurer – byg modeller i naturen

Prøv kræfter med konceptet feltfigurer. Det er faglige modeller, som eleverne selv bygger ude i felten af de naturmaterialer, som modellen omhandler. Konceptet bygger på nogle enkle regler, der guider eleverne til at forholde sig til materialerne helt konkret, både med hænderne og resten af deres sanseapparat. Eleverne arbejder aktivt, kreativt og får primærerfaringer med naturmaterialer. Feltfigurer er en sanselig og håndgribelig tilgang til modellering med mange muligheder for at knytte konkret natur til fagligt indhold.

Katrine Minddal og Karsten Elmosé Vad, Center for Makroøkologi, Evolution og Klima, Københavns Universitet

5. Kuglebaner: Byg din egen Kuglebane.

Vi har fået bygget en masse mobile kuglebaner, og 3D printet et hav af magnetiske byggeklodser/elementer. Byggeklodserne kan man flytte rundt på banen og designe den fedeste kuglebane. Her arbejder børn, unge og familier med at designe kuglebaner med forskellige benspænd: kuglen skal blive længst på banen, kuglen skal mindst ramme tre

bander, kuglen skal ramme venstre nederste hjørne, etc. Vi har afprøvet det i sommerferien og familier brugte timer på banerne.

6. Naturens magi

Louise Hauerberg og Elisabeth Bodin, Louisiana Museum of Modern Art

Hvordan kan kunstnere hjælpe os med at opdage naturens magi i alt lige fra galhvepsens æg til frøkapsler og glatte sten. I denne workshop skal vi fremstille vores egen blæk. Med inspiration fra den spanske kunstner Joan Miro undersøger vi naturens materialer og former for at skabe vores egne skulpturer, som vi til sidst med hjemmelavet blæk maler et portræt af.

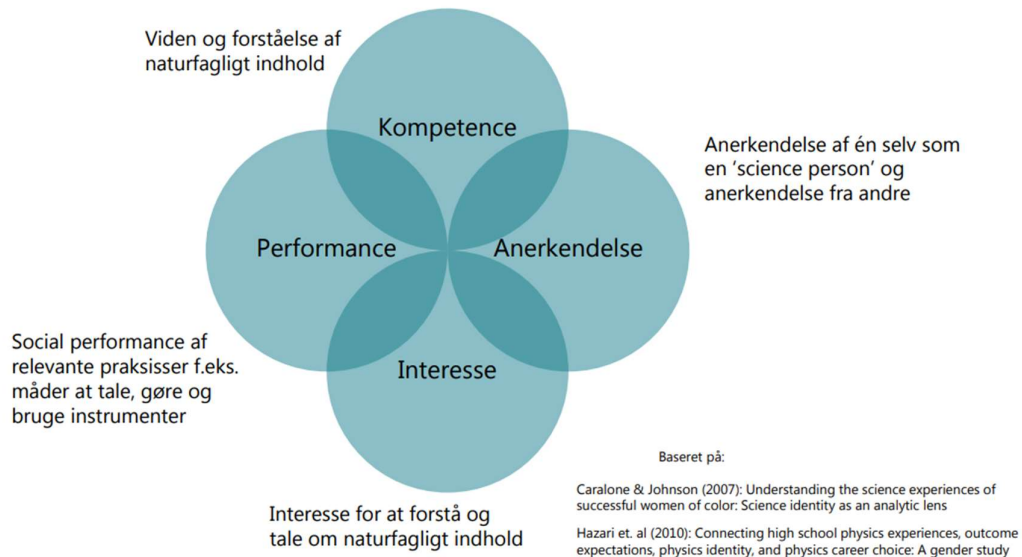
7. Cyanoprint

På workshoppen får deltagerne mulighed for at udforske æstetiske læringsprocesser ved hjælp af cyanoprint med naturens materialer. Vi diskuterer, hvordan æstetikken kan være en dør ind til det naturfaglige, og hvordan vi kan didaktisere forskellige læremidler.

Anette Vestergaard Nielsen CFU

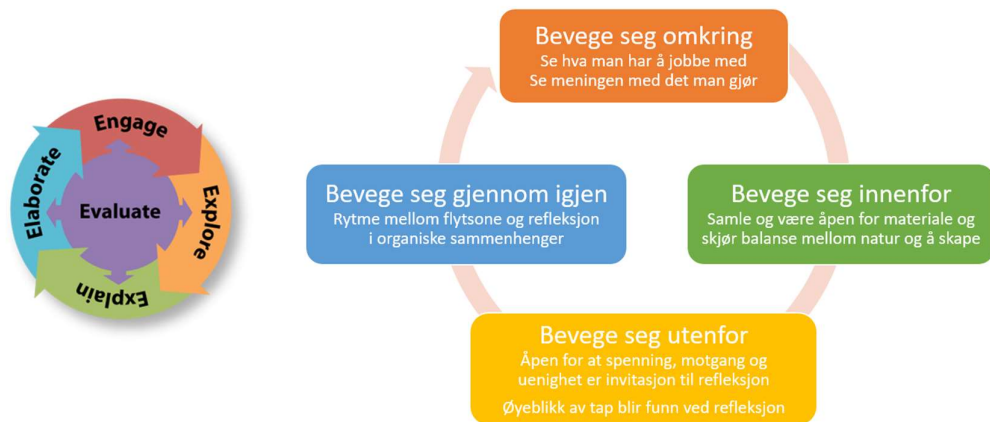

Handout: Katia Bill Nielsen

Handouts: Marianne Ødegaard

IBSE og estetisk utforskning (Latta & Baer, 2010)

(Bybee et al., 2006)

(Dewey, 1934; Latta & Baer, 2010; Ødegaard, 2024)